

FORBÁT

FORBÁT ALFRÉD ÉPÍTÉSZETI DÍJ 2021

BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK
01 - 05

01 - POLGÁRI LAKÁS ÁTALAKÍTÁSA, PÉCS

Pécs, Majorossy utca 4.

Építészek: Dr.Borsos Ágnes, Dr.Gyergyák János

Polgári lakás átalakítás. Átalakítás fókusza egy új funkcionális rend kialakítás volt, amely támogatja a korszerű használatot és a mai elvárásoknak megfelelő térrendszert. Az felújításnál a meglévő értékek őrzésére, és az új elemek harmóniájára hangsúly került. A polgári lakások fa parkettájának akusztikai és optikai értéke meghatározó a lakás belsőépítészeti kialakításban, amelyet kortárs monokróm bútorok egészítenek ki. A 1912ben beépített kétszárnyú ajtók szinte bútorként jelennek meg a térben és idézik vissza a polgári hangulatot. A régi és új harmonikus egysége és az újonnan kialakított „áramló terek” adják a lakás atmoszféráját.

02 - SZENT MÓR KATOLIKUS ÓVODA, PÉCS

Pécs, Káptalan u. 3/A.

Építészek: Csatai László, Koller József

A megelőző évszázadokban a tervezési terület beépítetlen volt, a Janus Pannonius utcai kanonok ház kertjeként funkcionált. Később pedig burkolt labdapályaként használták, területét magas támfallal elválasztott, két vízszintes síkra alakítva. Az új épülettel a meglévő környezet építési szövetét kívántuk folytatni, úgy illeszteni környezetébe, „mintha mindig ott lett volna”. Továbbá érzékeltetni akartuk, hogy itt a mai korban épült modern létesítmény áll. Az új intézmény számára gazdasági okokból az ismertetett helyszínnel a szomszédos telken álló, udvari szárnyépületet is be kellett kapcsolni, melynek belső átalakításával jött létre az óvoda kiszolgáló épületrésze.

A felső, érkezési szinten többcélú rendezvényterem és tornaszoba található. A négy csoportszoba egysége egy kerengő udvar köré szerveződik. Az udvari külső, az átmeneti és az épület belső terei egymásba kapcsolódnak, összefüggő térsort alkotnak. A teraszos, terepbe olvadó épülettömegek a gyerekek léptékéhez közelítenek, egyben a lehető legnagyobb kitekintést is biztosítják a tágabb városi és táji környezetre.

Fotó: Bujnovszky Tamás

03 - PERCZEL-KÚRIA ÁTALAKÍTÁSA ÉS FELÚJÍTÁSA, BONYHÁD

Bonyhád Perczel u. 44.

Építész: Boda Zoltán, Denkinger József, Szász Gábor

A tervezési terület Bonyhád belvárosától délre, a Perczel utca nyugati oldalán található. Az utcavonalra épített új, ill. a parkban álló régi Perczel-kúria egyaránt műemlékek. Az épületeket övező lekerített park 1975 óta helyi védettséget élvez. A tervezett beruházás alapvető célja a meglévő védett épületek közösségi célú hasznosítása, valamint a kert megújítása volt.

A megvalósítás során az épületek teljes körű műemléki felújítása mellett sor került a tervezési programnak megfelelő belső átalakításokra, a főépület bejáratának újragondolására és a kert burkolati és zöldfelületi rendszerének megújítására is. Mivel az épület szerepköre megváltozott, fontosnak tartottuk a bejárat építészeti kiemelését, hangsúlyosságának növelését. Az előtető egy szabadon álló portikusz, mely egy kis üvegdoboz nyaktaggal kapcsolódik az épülethez. Az épületszárnyak által körülhatárolt terület zöld szigetekkel tagolt mértanias jellegű burkolat kapott, mely fokozatosan alakul át a parkban lévő a növényzet által is meghatározott jellegű kerti utakká.

04 - SELYEMGYÁR KULTURÁLIS NEGYED, MOHÁCS

Mohács, Felső-Dunasor u. 8.

Építész: Dombai Gyula

A mohácsi egykori Selyemgyár (Selyemfonoda) 1905-ben épült Kalin Ferenc királyi mérnök tervei alapján.

2016-ban a telket megosztották: az északi telekrész magántulajdonba került az igazgatósági épülettel, amelynek földszintjén étterem létesül nagyméretű Duna-parti terasszal és emeleti különteremmel. A déli telekrészt az üzemi épületekkel az önkormányzat vásárolta meg azzal a céllal, hogy az utólagos bővítmények, toldalékok elbontását követően a főépületből Alkalmi Rendezvények Házát, az egykori gubóraktár épületcsoportjában Innovációs és Technológiai Központot, illetve Játsszóházat alakítsanak ki.

A bontásokkal kialakuló területeken egységes térkő burkolattal, utcabútorokkal, növénytelepítéssel, illetve egyéb látványelemekkel különböző rendeltetésű köztereket és parkokat, illetve parkolókat kívántak létesíteni.

A főépület emeleti nagytermének látványos eredeti állapotát idéző rendezvényterem kialakítása mellett a rehabilitáció legnagyobb érdeme az épületegyüttes város felé történő megnyitása, a körbezárt gyárudvar helyén játszóterekkel, pihenő- és zöldterületekkel, szökőkúttal kiépített, egymásba fonódó közterületek létrejötte lehet.

05 - FORRÁSPONT ENERGIAHÁZ, PAKS

Paks, Neumann János utca 2.

Építész: Prof. Dr. Kistelegdi István DLA, Ph.D.

A szimulációkkal segített tervezés folyamán egy a fenntartható életmód és energiahatékony, környezetbarát építés és gépészeti technológiák bemutatását kiszolgáló épület volt az igény. A változó évszakokban a használati tér képes kibővílni, illetve csökkenni, egy minimalizált méretre. Ezt egy sín páron mozgatott, hőszigetelt héjszerkezet segítségével lehet elérni. Az első, magastetőű épületrész állandó kiállítást, irodát és szociális helyiségeket magába foglaló tömör kétszintes tömeg. Télen a mozgatható héjszerkezet ezt az épületszekciót hőszigeteli. A második épületrész, az időszakos kiállítás és rendezvényter formailag megegyezik az első épületrésszel, de fém-üveg konstrukció. Télen passzív télikert-légkollektorként működik, mely burokszerkezete fölé nyáron a mozgatható héjat egy motoros mechanizmus eltolja, árnyékolásként. Az üvegcsarnok előtti nyitott terasz fölé átmeneti időszakokban a mozgatható héjszerkezet eltolódik és egy kellemes nyitott-fedett tornác jellegű teret alakít ki.
képek: Mátételki Ákos, Greypixel

06 – VENDÉGHÁZAK, SZEKSZÁRD

Szekszárd, Kisbődő utca

Építészek: Fialovszky Tamás, Kenéz Gergely, Varga Katalin

Szekszárd Bartina városrészében, a Szekszárdi-Sédtől délre, családi pincék és borházak társaságában épül egy új vendégház-csoport: több részből álló épületegyüttes kerül a szellősen beépített, 9000 négyzetméteres telkekre. A telkek a városszerkezet átmeneti területén fekszenek: közel a városközponthoz, a természetesen kialakult utcastruktúra szomszédságában, ugyanakkor már nem képezik annak szerves részét, ahogy nem tartoznak a város peremén található nagyobb, saját karakterrel bíró szőlőbirtokok közé sem. Ebben az átmeneti zónában keresik a tervezett épületek az identitásukat.

lombház - Bitter Fruzsina / interior - Dudás Péter / megbízó - Szegzárd – the lodge, Dudás Péter, Kövesdy Attila / kivitelező - Kelemen István

07 – TERMELŐI PIAC, HARKÁNY

Harkány

Építész: Keresztes Béla

A települések egyik fontos társadalmi színtere mindig is a piacsnak, a piactér volt. Az elmúlt évek során a nagyvárosok piaci, nagyvonalú beruházások révén megújultak, a kortárs építészet megjelenésének gyakori helyszínévé váltak. A tervezési feladat megkezdésekor, szakítani akartam a hagyományos, bejáratott rutinnal, a már meglévő környezeti hatásokat figyelembe véve, újszerű tömegképzéssel és anyaghasználattal kívántam megoldani a funkcionális követelmények teljesítését. A tervezett épület hasábos tömegképzése az ugyancsak a tervezési feladat részeként szereplő üzemi épületek tömegeihez idomul. Tömegében, építménymagasságában a meglévő, szomszédos gazdasági épület kubatúrájához illeszkedik, azzal szoros egységet képez. Az épületegyüttes mégis emberléptékű, tiszta formáival, a körülötte lévő játékos zöldfelülettel együtt barátságos, élhető közösségi tér. A piacsnak két külön épületrészből áll, melyeket egy acélszelvényekből felépülő pergola rendszer köt össze. Az önálló csarnokrészek külön-külön egyhajós fedett-nyitott terek, melyeket esténként detektívráccsal zárnak el. Anyaghasználatuk a mai iparosított építéstechnológiának megfelel, de külső felületén megjelenik a fa lécezés, mint természetes anyag.

08 – ÜDÜLŐÉPÜLET, ORFÚ

Orfú, Dollár utca 42/c.

Építész: Keresztes Béla

Orfú, napjaink kitüntetett magyarországi turisztikai célpontjaként szerepel. Az egyre növekvő vendégforgalom a szolgáltatások bővülését is magával hozza. Jelenleg a természeti és épített környezet még ki tudja szolgálni az igények növekedését, de csak idő kérdése, hogy a túlterheltség mikor erőszakolja rá magát a területre, mikor veszti el e miatt a település és a tópart a jelenlegi természetes báját, nyugalma. A tervezésnél a fenti kényes egyensúly megtartását tartottuk a legfontosabbnak, ügyelve arra, hogy az épület telepítésénél, tömegmegjelenésénél a viszonylag nagy tervezési program ellenére is belesimuljon a táji környezetbe. A tervezési terület a tó fele lejt, ezért az épületet is két önálló tömegben fogalmaztam meg, melyet egy nyitott lépcsősorral kötöttem össze. A funkcionálisan szükséges tárolókat az épület mögé, terepbe süllyesztve helyeztem el. Így megvalósult a létesítmény terepre illesztése úgy, hogy a tó felé az apartman egységek teljesen megnyíltak, és egy-egy egység panorámás teraszokat kaphatott.

Az épületegyüttes jellemző látványa, a tó túlsó partjáról jól igazolja a telepítés helyességét. A parti sétány és a telek feletti műút közötti zöld sávba simul bele a létesítmény, ezen kereteket nem feszíti szét.

09 - VILLA AZ ÁGNES ÚTON, BUDAPEST

Budapest, Ágnes út 22

Építész: Koch Péter

A ritkán beépített családi házas környezetben fekvő telek szabálytalan alakú, déli irányban erősen csúcsosodik, és erősen lejt. A telekről majdnem 180°-os panorámával tárul elénk Budapest látképe és a Duna. A részben alápincézett, részben 3 szintes épület koncepcióját erre a látványra épült fel.

A terepszint alá tolt teremgarázst megközelítése a kapubejáróból egy alagúton keresztül történik. A garázs szintjén található az üvegfallal elválasztott előtér, ahonnan feljuthatunk a földszintre. A földszint elülső részében található egy szoba, a hozzá tartozó vizesblokkal, egy fedett télikert és a nappali. A nappali egy légtérben van a konyhával és az étkezővel. A lakás bármely pontján állva érvényesül a terasz, a medence, és mögöttük a grandiózus panoráma. A nappali télikert felé eső falában egy kandalló kapott helyet, vele szemben viszont a ház „vasaló-alakú” hegyének nyitható üvegfala van. A nappali előtt végigfutó teraszcsozomról látható a belső tér és a kandalló tüze is. Kint és a bent, télen-nyáron összeolvad, és a természet (kert) szerves része lesz a napi életvitelnek. A földszintről a lifttel, vagy a lépcsővel érjük el az emeleti irodát, és a tetőkertet. A telken az intimitás növelése céljából körben zárt kerítés és sűrű növénytelepítés készült. A támfalak látszóbeton kialakításúak.

10 – PETŐFI TÉR ÉS KÖRNYEZETÉNEK MEGÚJÍTÁSA, KOMLÓ

Komló

Építészek: Kovács-Andor Krisztián DLA és Tamás Anna Mária DLA

A köztér a közösségi élet fontos helyszíne, egyben a helyi közösség identitásának része is. Komlóra ez különösen igaz, a bányász múlt a helyi identitás szerves része. A Petőfi tér Kökőnyös városrész központi tere, városi decentrum, mely őrzi múltjának emlékeit, de régóta nem fejlődött együtt a megváltozott használati igényekkel. A Petőfi tér és környezetének megújítása egy a helyi értékekre építő, a helyiek igényeire reagáló, a közösségi élet fejlődését segítő környezetépítészeti feladat volt, melynek számos elvárással kellett megbirkóznia. A generációk harmonikus együttélésének biztosítása, a lakosság rekreációs igényeit kielégítő, korszerű zöldfelületek alkalmazása, az időtálló, tartós anyagok és burkolatok kialakítása, a tér eszközváltó funkcióját biztosító parkolóhelyek létrehozása egyaránt fejlesztési szempont volt. Fontos volt továbbá a tér megszabadítása az autós forgalomtól, a szolgáltatásoknak lehetőséget adó felületek és a biztonságos gyalogosforgalom biztosítása. Az elavult közterületek revitalizációját úgy kellett végrehajtani, hogy a lakosság továbbra is magáénak érezze az erős identitással rendelkező helyeket.

11 - MŰTEREMHÁZ, TAHITÓTFALU

Tahitótfalu, Ereszvények utca 36.

Építészek: Máté Tamás, Vass-Eysen Áron

Az építtető egy művész házaspár. Textil- és fotóművészként mindketten a fényrel foglalkoznak. Az épület térstruktúrája így a fényre épül, illetve a nagyon meredek és keskeny telek adottságaira. Az épület 30 méter hosszú, 4,5 méter széles és a műterem belmagassága 7,5 méter. Ez egy olyan speciális arányrendszer, ami a különleges művészi igényeket kielégíti. Az épület tömegformálása és csendes homogenitása válasz az impulzív természeti környezetre. Az épület arculatilag kommunikálja a benne élő emberek szakmai hitvallását.

12 - I LOVE PÉCS CAFÉ, PÉCS

Pécs, Széchenyi tér 1.

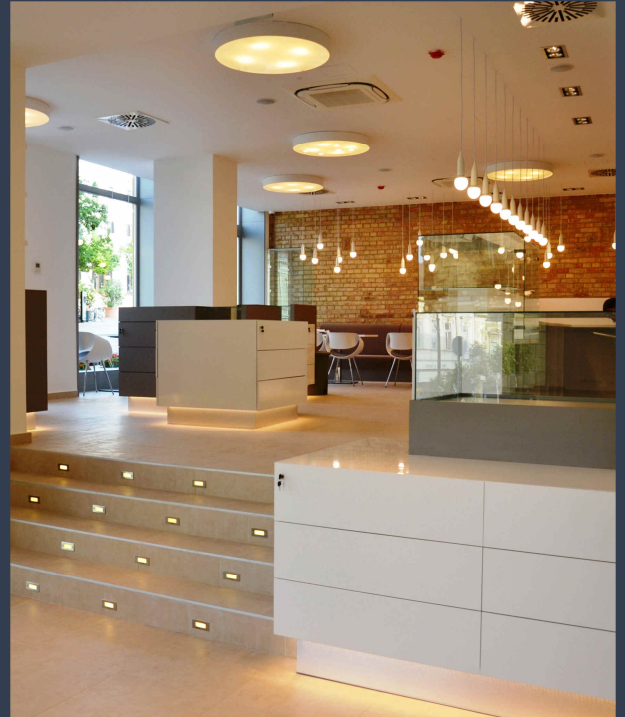
Építész: Nagy Emese

Milyen arcát mutatja a mai Pécs, ami nem csupán múltjából, emlékeiből él, de friss lendületes kiinduló pont a város felfedezésére, egyben találkozó pont a város központi terén. Már a térképzés során elvetettük a hagyományosan egymás mellett létező tereket, a hagyományos bemutatkozási formákat. A különböző funkciók egymás metszeteiként jelennek meg. A város turisztikai információs pontja egyben shop-ként is üzemel, teret adva ezen túl a kávézónak, csomagmegőrzőnek is. A XXI. század nem csak megjelenésben, anyaghasználatban, de ügyfélbarát információs rendszerben is tükröződik.

A belsőépítészeti tervezés Keresztes Béla építésztervező és Sándor Zsolt grafikus közreműködésével zajlott, a bolt számára tervezett ajándéktárgyakkal egészült ki.

A Pécs pont „nemcsak belesimult,, a város életébe, de annak aktív részese is lett. A turisták mellett a városlakók, az egyetemisták is szívesen időznek benne, időről időre grafikai kiállításoknak is helyszíne.

Sajnos, hogy az üzemeltető váltás során a belsőt jelentősen átalakították, így a terek közötti áthallások szűkültek, az új bútorok, a terasz már egy más elképzelés részei.

13 - ATOM TÉR ÉS PARK MEGÚJÍTÁSA, PAKS

Paks

Építészek: Rádóczi (f) László

Paks Város Önkormányzata 2007-ben meghirdetett tervpályázatának célja az 1980-as évek elején készült városrész-központ téralakításának korszerűsítése és akadálymentesítése volt – melyet a Pécsépterv Stúdió nyert el és még abban az évben megbízást kapott a környezetalakítás engedélyezési dokumentációjának elkészítésére. A kiviteli tervezésre és megvalósítására csak 10 évvel később került sor. Az I. ütem 2020 őszén készült el.

ALAPVETÉSEK

Differenciált térrészek létrehozása. Akadálymentesítés. A tényleges gyalogosirányokhoz igazodni képes és az értékesebb növényállomány megőrzését, integrálását segítő útvonalvezetés kialakítása. A kondicionáló hatás fokozása a területen meglévő (cca. 6 300 m²) zöldfelület közel 30%-os növelésével.

ESZKÖZÖK

A környezet karakterét, hangulatát meghatározó elemek, mint az útvonalvezetések koncepcióban töredezett, szabálytalan hálózata. Funkciófüggő burkolatminőségek. A zöldfelületeket a szegélyező kistámfal-szakaszok lejtését követő terepalakítás. Változatos, színes növényzet minden évszakban. Igényes utcabútorok és forgalomszabályozó, és terelő elemek.

14 - 4 LAKÁSOS TÁRSASHÁZ, PÉCS

Pécs, Gebauer Ernő utca 3.

Építészek: Gyergyák Ákos DLA és Kozák Barnabás

Pécssett, a Gebauer utca vegyes, heterogén környezetébe kíván beilleszkedni a társasház kompakt, hátrafelé elnyúló tömegével. A részben föld alá süllyesztett teremgaráznak köszönhetően az utcai homlokzat kétszintes kialakítású, így hidat képez a keletre lévő társasház és nyugatra lévő családi ház magassága között. Az utcaképet tovább árnyalja a körbeforduló pergola acélszerkezet. Az épület alsó garázsszintje a déli udvar felé haladva folyamatosan bújik ki a földből, lábataként támasztja alá a kétszintes lapostetős tömeget.

Az épület feszes tömegképzése és anyaghasználata a Mecsek lejtőire jellemző modernista hagyományokat idézi. A kézi vetésű burkolótégla tartósságot képvisel, a látszóbeton kubusként megfogalmazott külső lépcsőházat gyalogos bejáratként funkcionáló híd köti össze az utcával. A nagy ablaknyílásokat vékony acél ablakkeretek hangsúlyozzák ki, a kilógó erkélyek, a pergola és előtető áttört, könnyed fémszerkezetek, finoman simulnak rá a téglaburkolatra. Ebbe a rendszerbe illeszkedik az épület tetején kialakított tetőtéri szint szürke fémlemezzel burkolt magastetős tömege is, mely az utcáról szinte észrevétlen marad.

15 – SZENT MÓR KATOLIKUS ISKOLAKÖZPONT, PÉCS

Pécs, Papnövelde u. 1-3.

Építész: Viczencz Ottó

Az épület tekintélyes paraméterekkel bíró középület Pécs történeti belvárosában, mely három építési ütemben jött létre. 1742., 1791., a déli barokk szárny, és 1883. a Hunyadi u-i, nyugati szárny építési ideje. Az épületegyüttes belső udvara többszintes, támfalakkal elválasztott 4 szintes kialakítás.

A tervezést megelőzően az épület már több kisebb átépítésen esett át, de átfogó felújítása csak a sportlétesítménnyel együtt valósult meg. Az Új tornacsarnok a teraszos beépítést megtartva került elhelyezésre a belső udvartérben. Zárófödéme terasztetőként működik a diákok számára. Kialakítása, mérete, lelátója alkalmas a sportrendezvényeken kívül iskolai programok befogadására is. A tornaterem építésén túl az iskola egész épületegyüttese, és udvarterei is megújultak, beleértve az északi történeti városfalat is. Építészeti megjelenése, anyaghasználata a mai kort tükrözi, amely méltóan köti össze az itt megjelenő történeti építészeti stílusokat.

